

Ředitel ND: Ondřej Černý

Šéf činohry ND: Michal Dočekal

ZKROCENÍ ZLÉ ŽENY

William Shakespeare

PŘELOŽIL **MARTIN HILSKÝ**

PREMIÉRA: 10. ÚNORA 2011 V NÁRODNÍM DIVADLE

ZKROCENÍ ZLÉ ŽENY

William Shakespeare

PŘELOŽIL **MARTIN HILSKÝ**

REŽIE: **MARTIN ČIČVÁK**

SCÉNA: **TOM CILLER**

KOSTÝMY: **MARIJA HAVRAN**

DRAMATURGIE: **DARIA ULLRICOVÁ**

HUDBA: **PETR KOFRŮŇ**

Šlechtic / Petruchio: **Igor Bareš**

Grumio, sluha: **Jiří Štěpnička**

Baptista, otec: **Milan Stehlík**

Kateřina: **Pavla Beretová / Lucie Žáčková**

Bianca: **Jana Pidrmanová j. h. / Marika Šoposká j. h.**

Vdova: **Jaromíra Mílová**

Lucentio: **Vojtěch Kotek j. h.**

Tranio, sluha: **Jan Hájek**

Gremio: **Petr Motloch**

Hortensio: **Petr Lněnička j. h. / Denny Ratajský j. h.**

Vincenzio: **Petr Pelzer**

Pedant: **Oldřich Vlček**

Biondello, sluha: **Miloslav König j. h.**

v dalších rolích: **Marika Skopalová**

PREMIÉRA: 10. ÚNORA 2011 V NÁRODNÍM DIVADLE

Zkrocení zlé ženy patří bezesporu mezi Shakespearovy nejuváděnější komedie. Dvojice ústředních hrdinů, Kateřina a Petruchio, se stala legendární. Nekonvenční milenecký pár, mezi kterým to jiskří tak, až se třesou zdi, se stal se inspirací dokonce pro hollywoodské scenáristy. Divácky úspěšný film stavěl na talentu dvou hvězd, Liz Taylorové a Richarda Burtona, a reklamu zakládal i na tom, že takto nezvykle a divoce, horkokrevně, „po italsku“ to v soukromém životě hvězdného páru skutečně chodí. Pikantní skandálnost reality ozřejmila uměleckou fikci.

Příběh lásky Kateřiny a Petruchia můžeme skutečně pokládat za poněkud podivný, neběžný, nezvyklý, iritující, provokující, prostě problémový. Vzbuzuje otázky: Co je pozitivního, natož veselého na tom, že vzpouzející se dívka je dovedena k poslušnosti, přeměněna na oddanou ženu, tak drastickými metodami? Nechtě se stanou z nezkrtně nevycválaných děvčat vzorné manželky, ale nechtě se tak děje z čisté lásky! (Dodáváme proto, abychom předešli podezření, že třímáme prapor feminismu.) Není snad zatraceně nekorektní, ne-li nehumánní, dosáhnout tohoto cíle fyzickým vyčerpáním, odejmutím potravy a možnosti spánku? Další metody už připomínají nechvalné vymývání mozku – jak jinak nazvat postup, kdy někdo musí zapřít to, co vidí a dokonce je přinucen tvrdit pravý opak? Den není den, ale noc, a vetřelý stařec je prohlášen za půvabnou dívku. Bez velké námahy se dá číst příběh Kateřiny a Petruchia jako obraz kruté proměny původně nezávislé a svobodomyšlné osobnosti v poslušnou loutku zbavenou vlastní vůle. A protože ona osobnost je ženou, oprávněně bychom mohli z feministických pozic tvrdit, že tento příběh je projevem šovinistického machismu, pramenícího z frustrace z nepochopitelnosti a nevládnutelnosti ženského světa. Vtírá se ale naléhavě otázka, proč tento příběh mají v oblibě, a to až do dnešních časů, i ženy, a možná zejména ženy.

Struktura Shakespearovy oblíbené komedie je rafinovaná. Jako v mnoha jiných jeho hrách proplétá se v ní více dějových pásem. Ta se vzájemně v sobě zrcadlí, teprve ve vzájemné konfrontaci rodí se význam celku. Celou hru rámuje příběh opilce Christophera Sly, kterého z hospody vyrazila rázná hostinská a kterému, když se probral z alkoholického bezvědomí, namluvili, že je velkým pánem. Jak by ne, Sly rád uvěří, opojení z nadřazené společenské pozice je horší alkoholu. Společnost herců mu pro pobavení hraje divadlo. A panstvu – v tomto případě panstvu na lovu, to je důležité – se hraje o tom, co chce vidět a slyšet.

Najatí herci předvádějí hru o dvou sestrách na vdávání, o „hodné“ Biance a „zlé“ Kateřině. Protikladné jsou nejen jejich charaktery, jejich postoj k životu, ale i pojednání jejich divadelních příběhů. Bianca je pravým pokladem otcovského domu, do kterého je nelehko proniknout. O Bianku soupeří tři nápadníci a ti musí využít Isti. Tato dějová linie plná záměn a převleků vychází z italské comedie dell'arte, jak známo, jejím základem nejsou individualizované postavy, ale postavy – typy. Originalitu a nezaměnitelnost jim dodávalo pouze a jedině herecké provedení. Shakespeare i tento žánr zvládá bravurně a jinému autorovi by příběh Bianky a jejích nápadníků, kteří chtějí přelstít vůli otce, vystačil na celou hru. U Shakespeara je tomu jinak. Příběh Bianky se zrcadlí v příběhu

Kateřiny a naopak, z konfrontace vzniká nová kvalita. Kateřina a Petruchio jsou ve srovnání s Biankou a jejími nápadníky nesporné individuality, v dobrém i zlém, co k tomu patří. Jsou nekonvenční, vitální, nepohodlní, možná i necivilizovaní, protože přirozeně animální. Hrají podle vlastních, nikoli předem daných pravidel. Když se setkají, narazí na sebe dvě silné energie. Možná tady lze hledat důvod, proč se sympatie publika setrvale kloní na jejich stranu, a proč i ženy odpouštějí Petruchiovi jeho drsné způsoby. Potkali se dva, co se setkat měli.

Jenomže je to přece jen komplikovanější. Celý příběh se hraje opilci Christopheru Sly, opilému čerstvě nabytou důležitostí. Muži, jsou na lovu a uštvali kořist, ještě cítí krev. Nebo že by snad dala do pohybu celý příběh ta nesmlouvavá hostinská? Skončeme neutrálně – Shakespearova komedie Zkrocení zlé ženy je nejednoznačná, a proto interpretačně tak lákavá.

Daria Ullrichová

Komedie hravá i dravá

Krotit vzpurné a neposlušné ženy patřilo k oblíbeným obřadům renesanční doby. Manžel byl podle tehdejších představ pán a vladař své ženy, a jestliže mu žena v čemkoli kladla odpor, porušovala tím řád přírody i řád Boží. William Shakespeare napsal na toto téma jednu ze svých nejranějších a nejpopulárnějších komedií a nazval ji Zkrocení zlé ženy. Shakespearův krotitel se jmenuje Petruchio a v průběhu hry se snaží zkrotit vzpurnou ženu Kateřinu. Ale Shakespearova komedie by nepřežila do dnešní doby, kdyby byla pouhou dramatisací renesanční představy o mužské nadvládě nad ženou. Shakespearova Kateřina je rovnocennou partnerkou Petruchia. Vyrovná se mu především jazykovým vtípem a Petruchio ji nikdy nepřinutí (a zřejmě ani nechce přinutit) k pokornému mlčení. Kateřina mluví na konci hry jinak než na jejím začátku, ale významné je, že má poslední slovo. A jaké je to slovo! V němém úžasu ho vyslechnou nejen ostatní manželé a manželky Shakespearovy hry, ale i Petruchio sám. A tak i dnešní divák odchází z představení Zkrocení zlé ženy s pocitem, že neshlédl jenom hrubozrnou frašku, ale hravou a dravou Shakespearovu komedii, která již svou řečovou energií dokáže narušit tradiční stereotyp mužské a ženské role.

Martin Hilský

NEJBLIŽŠÍ PREMIÉRY ČINOHRY:

- 24. 2. BÝT ČI NEBÝT (*Nick Witby*), Stavovské divadlo
- 26. 5. KONEC MASOPUSTU (*Josef Topol*), Národní divadlo
- 9. 6. RACEK (*A. P. Čechov*), Stavovské divadlo

NEJBLIŽŠÍ AKCE:

- 9. 2. 16:00 Autogramiáda Miroslava Donutila k DVD Sluha dvou pánů, Bontonland, Praha 1
- 24. 2. 19:00 Předávání CEN KOMERČNÍ BANKY, Stavovské divadlo

Kontakt pro média:

Tomáš Staněk, public relations činohry,
tel.: 224 902 126, mobil: 605 207 249, e-mail: t.stanek@narodni-divadlo.cz

Sledujte profil činohry na sociální síti [Facebook.com](https://www.facebook.com)

GENERÁLNÍ PARTNER
NÁRODNÍHO DIVADLA

KB

PARTNEŘI NÁRODNÍHO DIVADLA

Škoda
SIMPLY CLEVER

AutoCont

PARTNER INSCENACÍ NÁRODNÍHO DIVADLA

Česká pošta

MECENÁŠI NÁRODNÍHO DIVADLA

KOLOWRAT KRAKOVŠTÍ

Národní divadlo děkuje JUDr. Dominice Kolořat-Krakovské,
Maximilianu Kolořat-Krakovskému a Francesce Kolořat-Krakovské
za nezištnou a štědrú podporu.

Dr. Dadja Altenburg - Kohl

PARTNER INSCENACE

SKUPINA ČEZ